

Macrofaunanieuwsmail 8, december 2000

Beste lezers

zo vlak voor de kerst en de jaarwisseling nog een kort berichtje, dat m.n. de reactie op de oproep over de pissebed in de vorige mail gaat. Om te zorgen dat jullie allemaal weer bij zijn en voor de nieuwe lezers voeg ik de nieuwsmailltjes van het hele jaar bij maar dan zonder plaatjes. Rest mij nog jullie fijne feestdagen en het allerbeste voor 2001 toe te wensen!

Groetjes Marianne Greijdanus, RIZA wse, redactie macrofaunanieuwsmail

van Jeff Samuels op de oproep m.b.t. de pissebed Jaera istri:

Ik heb het beestje nooit gezien, maar weet van andere (land)pissebedden dat ze gefaseerd vervellen.

Dus niet het gehele lijf (alle segmenten) tegelijk, maar bijvoorbeeld eerst het achterdeel en dan pas het voorste deel.

Dit geeft bij landpissebedden een verschil in kleur (en grootte?), in ieder geval een niet homogeen uiterlijk. Misschien is iets dergelijks ook bij Jaera istri aan de hand en heeft de maker van de foto "net of deels" vervelde exemplaren gefotografeerd?? De beide diertjes op de foto zijn ca even groot!, maar hebben ze ook hun maximumlengte? M.a.w. zijn het jonge, onvolgroeide of volwassen exemplaren? Hoe groot worden ze eigenlijk? Ik houd me aanbevolen voor lit. m.b.t. Jaera istri:

Misschien zijn jullie hiermee weer een stukje dichterbij de oplossing...

Jeff Samuels

reactie redactie: ze zijn even groot omdat het twee foto's van hetzelfde beestje betrof, ik denk dat dit inderdaad de verklaring is want de determinatiekenmerken komen overeen met Jaera istri, in onderstaande opmerking van Ton van Haaren kun je literatuur vinden. Ton heeft het beestje inmiddels gezien en we hebben samen besloten dat het een Jaera istri is.

Van Ton van Haaren (AquaSense) de volgende reactie:

Volgens:

Michel Veuille (1979). L'Evolution du genre Jaera Leach (Isopodes; Asellotes) et ses rapports avec L'Histoire de la Mediterranee in Bijdrage tot de Natuurkunde 49(2):195-217

Is er een Jaera met een opvallend groot telson nl. Jaera sarsi Valkanov, 1938. Deze soort is net als J. istri een ponto-kaspische soort en is bekend uit de omgeving van de Zwarte Zee (Bulgarije). Volgens Veuille is het telson bij het mannetje enigszins vierkantig en lijkt hierbij niet op het exemplaar volgens de foto. Het kan dus zijn dat we te maken hebben met het vrouwtje van J. sarsi die in Veuille niet nader wordt omschreven. Ook het preoperculum van de mannetjes verschilt van die van J. istri. De oorspronkelijke beschrijving van J. sarsi is te vinden in:

Valkanov, A. (1938). Uebersicht der europaischen Vertretern der gattung Jaera Leach, 1813 (isopoda Genuina). God. sof. Univ. Sofiya Fiz.-Mat. Fak., 34 (3, Sci.nat):53-78. Dit artikel hebben we zelf niet.

Zelf hebben wij dit soort typen beesten, waarbij het achterlijf opvallend groter is dan het voorlijf, nog niet eerder in Nederland waargenomen.

Een samenvatting van het onderscheid van de mannetjes van de drie

Ponto-kaspische soorten J. istri, J. sarsi en J. caspica wordt ook gegeven

in: Pöckl, M. (1988). Bestimmungsschlüssel für Peracarida der Österreichischen

Donau (Crustacea-Malacostraca). Wasser und Abwasser 32:98-110.
Ton van Haaren

Verder kreeg ik via de post nog de melding van een cursus Simuliidae (kriebelmuggen) door de schrijver van het net uitgekomen FBA boekje, Last instar larvae and pupae of the Simuliidae of Britain and Ireland: Jon Bass, 28 feb en 1 maart, georganiseerd door Tjeerd Harm van der Hoek van Alterra. Wie meer informatie wil kan contact opnemen met Tjeerd Harm: 0317-478725 of t.h.vandehoek@alterra.wag-ur.nl